

Arbejdstilsynet, TC syd

Christina Edstrand og Helle Domino

6/9 2022

Arbejds miljøafdelingen, SEGES

CRiska

Baggrund for app'en

- App'en skal hjælpe arbejdsgivere og deres medarbejdere, med let at få, den nødvendige viden om, hvilke kemikalier/kemiske risici de står overfor.
- Færre kommer til skade, eller udvikler erhvervssygdomme pga. kemi, når informationen er lige ved hånden.
- Færre skader i det hele taget, vil fremme erhvervet som attraktive arbejdspladser.

Dokumenter

KEMISK APV

Eksempel

Promilleafgiftsfonden for landbrug

MIDDEL	OPBEVARES	VÆRNEMIDLER	ANVENDES TIL	ANDET/ SE HANDLINGS- PLAN I APV	PIKTOGRAM FOR VÆRNEMIDLER	HVORDAN ER MIDLET SKADE- LIGT/RISICI VED HÅNDBLING	FAREM/ERKE KEMIKALIE
Virkon S	I stalden	Nitrilhandsker og briller	Desinfektion af beholdere	Substitution/ tekniske foranstaltninger		Kan skade øjne og hud, da det er ætsende	

SPOT EN RISIKO

Kemisk risikovurdering for håndtering af gylle

Håndtering af gylle skal foregå med stor agtpågivenhed pga. den gas, der kan frigives fra gyllen, og som kan forekomme i dødelige koncentrationer. Lagret gylle vil danne gassen svovlbrinte, der frigives, når gyllen sættes i bevægelse, og flydelaget brydes. I alle gylle- og ajlebeholdere, fortanke, pumpebrønde, gyllekanaler, gulvudsugningskanaler og gyllevogne skal man regne med, at der kan være så høje koncentrationer af svovlbrinte, at det kan være sundhedsskadeligt. Herunder er der et par spørgsmål der kan hjælpe lidt på vej.

Hvad er det værste, der kan ske?

Død, alvorlige varige mén, skader på organer, kronisk koncentrationsbesvær, kronisk hovedpine, hukommelsessvigt, permanent nedsat erhvervsevne.

Hvad kan vi gøre?

- Anskaf en svovlbrintemåler, og afdæk svovlbrinteniveauet på bedriften, ude og inde.
- Afdæk særligt risikofyldte steder i jeres anlæg, er der steder, der kan udbedres? Er der placeringer, der er følsomme over for vejforhold?
- Benyt åndedrætsværn med gasfilter, filtertype B, hver gang du arbejder rutinemæssigt med gylle – fx ved udslusning af gylle
- Brug svovlbrintemåleren sammen med friskluftforsynet åndedrætsværn, hvis du skal udføre ekstraordinære opgaver, fx arbejde under spalterne, i fortanken, i gylletanken, i laguner, eller hvis du tager spalter op for at løse fx strøelse- eller foderophobninger.

Svar på følgende spørgsmål i forhold til håndtering af gylle

Kan der være steder i gyllesystemet, hvor der er risiko for svovlbrinte?

Har I indkøbt en svovlbrintemåler og brugt den til at afdække evt. problemer?

Har I gode rutiner, når I håndterer gylle, og bruger I værnemidler og gasmåler ved rutinemæssige opgaver (åndedrætsværn med gasfilter)?

Har I gode rutiner, når I håndterer gylle og bruger I værnemidler og gasmåler ved ekstraordinære opgaver (friskluftforsynet åndedrætsværn)?

Har I sikret jer, at alle medarbejdere er instruerede i sikker håndtering af gylle?

SPOT EN RISIKO

Kemisk risikovurdering for hån

Ud fra omstændige svar skal der laves en konklusion for, om I kan gøre mere for, at I ikke udsættes for svovlbrinte. Hvis det er en opgave, der skal løses over tid, skal det overføres til jeres handlingsplan i APV'en. Herunder en række spørgsmål I kan bruge til konklusionen:

- Findes der tekniske løsninger og værnemidler, der kan forebygge farlige situationer på grund af svovlbrintegas fx gasmåler og værnemidler?
- Kan I tilrettelægge arbejdet, så opgaven ikke udgør en risiko?
- Er der brug for, at I gennemgår systemet og måler på svovlbrinteniveauet for at kortlægge jeres evt. problemer?
- Er der staldafsnit, hvor I har målt for høje niveauer af svovlbrinte, og har I undersøgt, hvad grunden er?
- Har I lavet aftaler om, hvad man skal gøre, hvis personer eller dyr ligger ned, og der er mistanke om gas?

SE MERE HER

› Sikkerhed ved arbejde med gylle

FILTERTYPER

P1: Beskytter kun i begrænset omfang mod støv (faste partikler).

P2: Beskytter i middelstort omfang mod støv (faste partikler.) Kan anvendes mod sundhedsskadeligt og giftigt støv. Filtret beskytter desuden i middelstor grad mod væskeformige aerosoler.

P3: Beskytter i stort omfang mod støv (faste partikler.) Kan anvendes mod sundhedsskadeligt og giftigt støv samt radioaktivt støv, bakterier og vira og har stor beskyttelse mod væskeformige aerosoler.

Beskriv her, hvad I gør for at nedbringe risikoen for at blive udsat for svovlbrinte.

Når der trækkes propper....

Når vi arbejder i gyllekanaler...

Når vi arbejder i fortanken...

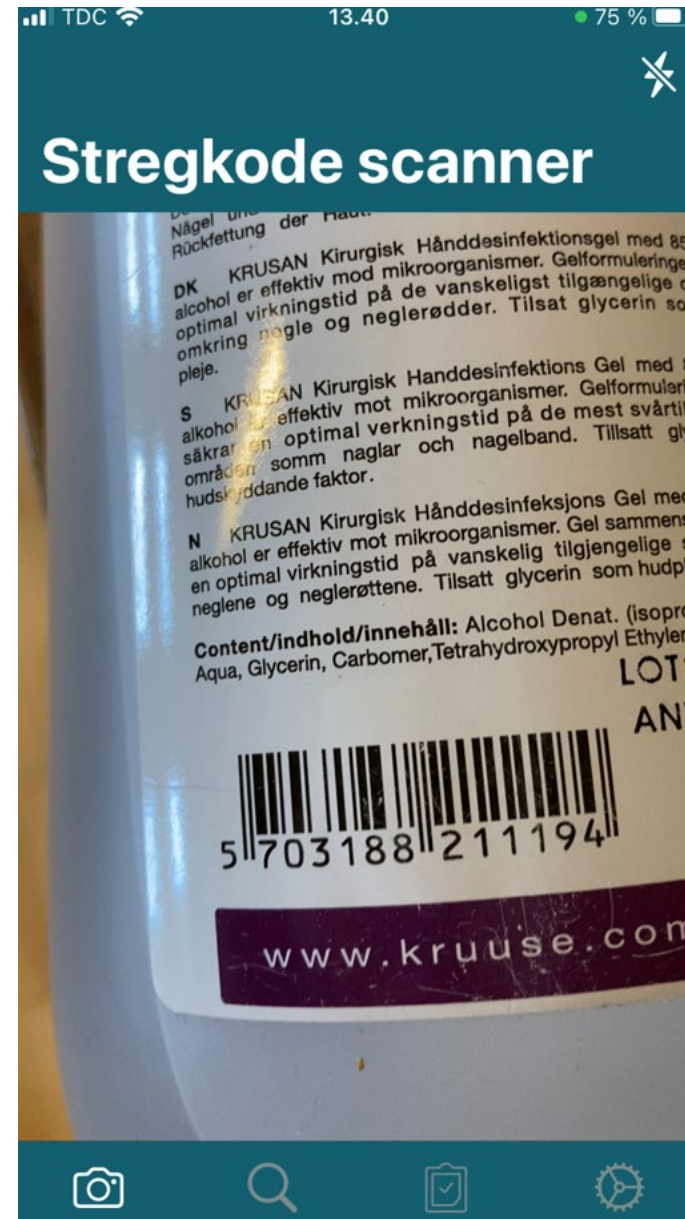
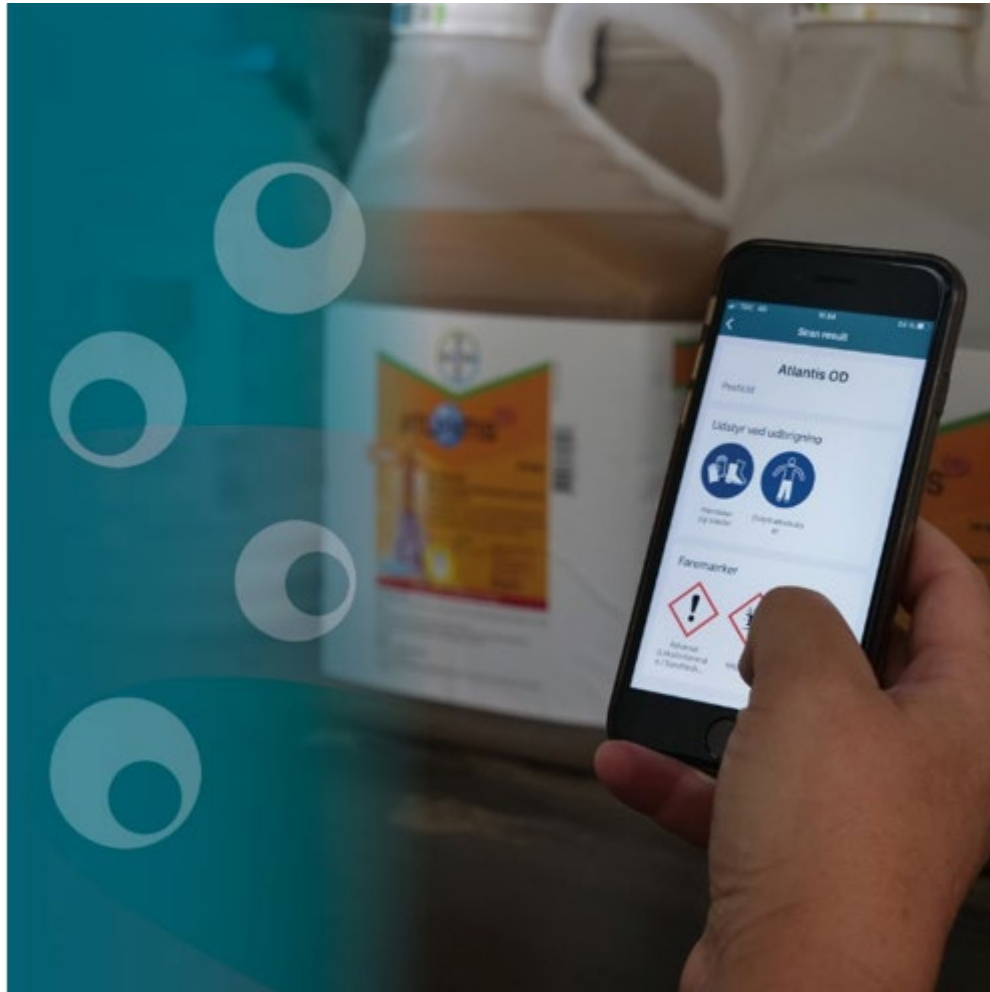
Når vi skal ned i gylletanken/lagunen....

Andet (lav evt særskilt dokument med jeres procedure)

Scan stregkoden på faremærket kemi og få svar på hvilke værnemidler der skal anvendes og hvad der er farligt ved at håndtere midlet

Eksempel på strekcode scanner

Skærm ved scanning af midlet Boxer, link til sikkerhedsdatabladet findes i øverste højre hjørne

Eksempel på kemisk risikovurdering gulle

TDC 13.25 79 %

< Tilbage Rediger risikovurdering

Håndtering af gulle

Håndtering af gulle skal foregå med stor agtpågivenhed pga. den gas, der kan frigives fra gyllen, og som kan forekomme i dødelige koncentrationer. Lagret gulle vil danne gassen svovlbrinte, der frigives, når gyllen sættes i bevægelse, og flydelaget brydes. I alle gulle- og ajlebeholdere, fortanke, pumpebrønde, gullekanaler, gulvudsugningskanaler og gyllevogne skal man regne med, at der kan være så høje koncentrationer af svovlbrinte, at det kan være sundhedsskadeligt.

- Kan der være steder i gyllesystemet, hvor der er risiko for svovlbrinte?
- Har I indkøbt en svovlbrintemåler og brugt den til at afdække evt. problemer?
- Har I gode rutiner, når I håndterer gulle, og bruger I værnemidler og gasmåler ved rutinemæssige opgaver (åndedrætsværn med gasfilter)?

Gem

TDC 13.25 79 %

< Tilbage Rediger risikovurdering

Når der trækkes propper...

Tilføj instruktion

Tilføj værnemidler

Når vi arbejder i gullekanaler...

Tilføj instruktion

Tilføj værnemidler

Når vi arbejder i fortanke...

Tilføj instruktion

Gem

Støv færdigtastet - eksempel

TDC 13.26 79 %

< Tilbage Støv i stald

Beskriv her, hvad I gør for at nedbringe risikoen for at blive udsat for støv:

Vasker efter hvert hold. Støvsuger spindelvæv 2 gange årligt. Bruger vådfoder og støvfrit strøelse. Bruger maske når vi driver slagtesvin og søer.

Åndedrætsværn, halvmaske.
Filtertype A2P3

Camera Search Checklist Settings

App'en kan generere en produktliste over virksomhedens kemiske produkter

Der findes en instruktions vejledning i appen og links til nyttig viden.

Hvis man støder på et middel, eller en kemisk proces der ikke findes i appen er der en tilbagemeldingsfunktion.

Appen kommer også på engelsk

Pris 2495kr pr. 10 medarbejdere kan hentes i app store og google play og kræver agro-id, der kan oprettes gratis

Guide Årlig Arbejds miljødrøftelse

- Aktivitet for BAU Jord til Bord

1. Hvad er drømmen – hvor vil vi gerne hen (visionen som arbejdsgiver har forberedt)
2. Hvilke konkrete mål skal der sættes for det kommende år i forhold til sikkerhed og sundhed for at komme hen mod drømmen
3. Hvordan samarbejder vi om at nå det/de fastsatte mål
4. Vurder om vi nåede det foregående års mål
5. Vurder om vi mangler viden i forhold til de mål vi netop har sat
6. Afslut med referat hvori beslutninger, deadline og tovholdere er tydelige

NY ARBEJDSMILJØINDSATS: "FRA VISION TIL SIKKERHED – SÆT MÅL OG FORFØLG".

Øget fokus på den årlige arbejdsmiljødrøftelse skal gøre de grønne erhverv sikrere. Der er endda god og gratis hjælp at hente i 2022 for de første 50 grønne virksomheder, der slår til. Den årlige arbejdsmiljødrøftelse er vejen til at få sat mål for det gode arbejdsmiljø og få sat handling på.

Pressemeddelelsen:

1. baujordtilbord.dk [Ny arbejdsmiljøindsats \(baujordtilbord.dk\)](http://baujordtilbord.dk)
2. GLS-As hjemmeside som en nyhed.
3. Den grønne gruppes [facebook side \(1\) 3F Den Grønne Gruppe | Gruppe | Facebook](https://www.facebook.com/3FDenGrønneGruppe/)
4. www.facebook.com/agrisafet lagt op 4/11 2021
5. [Grønt](#) i december måned. Grønt er de grønne medlemmers blad.
6. [SEGES.dk https://www.seges.dk/da-dk/nyheder/sikkerhed](https://www.seges.dk/da-dk/nyheder/sikkerhed)
7. [LF's hjemmeside https://lf.dk/for-medlemmer/p-nyhedsbrev/2021/45/arbejdsmiljoe-seges-giver-gratis-vejledning-til-50-groenne-virksomheder-om-arbejdsmiljoe-og-ulykker?utm_source=newsletter&utm_medium=email&utm_campaign=NytfraLF](https://lf.dk/for-medlemmer/p-nyhedsbrev/2021/45/arbejdsmiljoe-seges-giver-gratis-vejledning-til-50-groenne-virksomheder-om-arbejdsmiljoe-og-ulykker?utm_source=newsletter&utm_medium=email&utm_campaign=NytfraLF)
8. [SEGES linkedin uge 46](#)
9. [Maskinbladet Ny arbejdsmiljøindsats skal gøre det mere sikkert at arbejde | Maskinbladet Ny arbejdsmiljøindsats skal gøre det mere sikkert at arbejde med jord og skov - Landbrug & Fødevarer - Infomedia Insight](#)
10. Effektivt landbrug 8/11 [Nyt samarbejde skal sænke antallet af arbejdsulykker \(landbrugnet.dk\)](#)
11. 16/11 2021: Næste nummer af vores fagblad Gartner Tidende med nedenstående [korte omtale](#) (som vi placerer på de meget læste notesider)

webinarer

- Leverance
 - Afholdt et webinar 11/11 2021 – 100 har mulighed for at gense online
 - Planlagt og markedsført endnu et webinar 9/3 – aflyst pga for få tilmeldte

AgriSafety

Offentliggjort af Erik Borup Suhr · 1. marts ·

...

VERDENS FEDESTE ARBEJDSPLADS?

Den årlige arbejdsmiljødrøftelse? Er det verdens længste ord? Og lyder det allerede kedeligt? Det er alt andet end det. 🤔

En gang om året skal arbejdsmiljøet diskuteres og der skal laves en plan for, hvilke indsatser der skal arbejdes med i løbet af året.

Målet er klart. Det er at skabe et bedre arbejdsmiljø og en federe arbejdsplads.

I 2022 har SEGES Innovation sat fokus på netop den årlige arbejdsmiljødrøftelse, og tilbyder 50 landmænd, at besøge dem og facilitere arbejdsmiljødrøftelsen.

OG – 9. marts klokken 14 kan du se griseproducent Claus Sandersen og medarbejderrepræsentant Ole Grøn gennemføre samtalen – live som webinar – sammen med arbejdsmiljøkonsulent Marianne Norup.

Under webinarret kan du stille spørgsmål til arbejdsmiljøchef i SEGES, Helle Birk Domino. Og efter webinarret til landmand og medarbejder.

PLANTEWEBINARER
Viden og resultater 2021

WEBINAR
11. november
kl. 08:00

Få styr på den lovpligtige
drøftelse om
arbejdsmiljø

Læs mere om webinarret

SEGES
INNOVATION

Landbrugsskoler

• Leverancer

- På lærernes årsmøde d. 19/8 deltog vi med stand og præsentation.
- På standen og på præsentation blev introduceret uddannelsespakker (udarbejdet materiale) og dertil tilbudt at SEGES deltager i undervisning og viser

- Udarbejdet pp, cases til drøftelse, quizogbytkort og lærervejledning.

- Udarbejdet pp, cases til drøftelse, quizogbytkort og lærervejledning. Dertil rollup for synlighed på årsmødet
- Materialerne sendt til 3F og GIs-a for at uploades på www. BAU så lærerne efterfølgende kan downloade

- MÅL: at møde 100 virksomheder

• Status:

- 250 lærere tilmeldt årsmøde, der herefter kan bringe budskab videre til landbrugsvirksomheder.
- Asmild kloster modtager konkret besøg – evt. ønsker flere samme tilbud
- Ribe Kærgård, Gråsten og Grindsted har der været dialog med omkring udvikling af udnervisningspakke

Kongresser

- Leverancer

- Grisekongres 2021 – 26-27/11
 - Kontakt til ~100 virksomheder
- Fjerkrækongres 11/2 2021
 - Kontakt til ~300 virksomheder
- Maskinstation årsmøde januar – aflyst.
- Kvægkongres, maj 2022
 - Kontakt til ~50 virksomheder
- Grovfoderekskursion, 14/9 2022
 - Kontakt til ~600 virksomheder
- Amkonferencen, Bau, 14/11 2022
 - Kontakt til ~? virksomheder

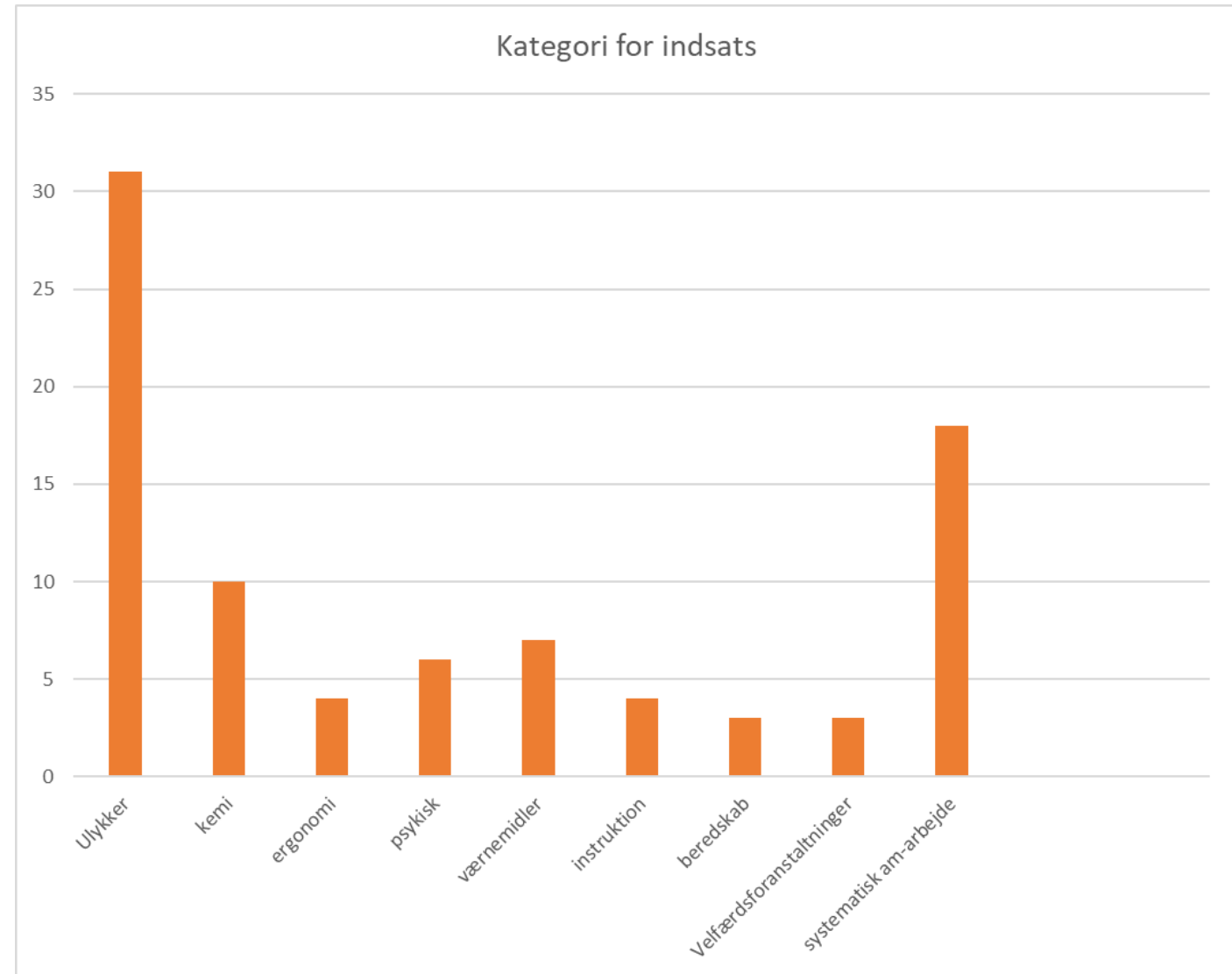
- Mål: at møde 400 virksomheder
- Status pt i kontakt med ca 1050 virksomheder på konferencer/kongresser/ekskursion
- Til disse events er der udarbejdet
 - Powerpoints
 - Roll ups
 - Flyers
 - Plancher

Virksomhedsbesøg

- Mål: kontakt med 50 virksomheder
- Status:
 - kontakt med 43 virksomheder (ikke aftaler med alle)
 - Besøgt: 29
 - Færdiggjort: 15
 - Fordeling
 - Skov: 2
 - Landbrug
 - Kvæg: 7
 - Svin: 3
 - Planteavl: 0
 - Maskinstationer: 2
 - Entreprenør: 1

Antal mål indenfor de enkelte kategorier (5/9)

- Forebyggelse af ulykker: 31
- Kemi: 10
- Ergonomi: 4
- Psykisk: 6
- Værnemidler: 7
- Systematik am-arbejde: 16
- Instruktion: 6
- Beredskab: 3

Eksempler på hvad kategorier dækker

- Ulykker
 - Fokus på håndtering af dyr, arbejde på plansiloer, faldulykker (højden/i niveau), alene-arbejde, stigearbejde, maskinsikkerhed,
- Kemi
 - Ønsker at udføre kemisk risikovurdering, mere sikker håndtering af kemi, kendskab til risici
- Ergonomi
 - Ønsker færre tunge løft, bedre arbejdsstillinger i hytter
- Psykisk
 - Ønsker bedre kommunikation, færre konflikter, øget trivsel
- Værnemidler
 - Ønsker øget brug af værnemidler generelt, eller brug af specifikke værnemidler
- Systematik arbejdsmiljø-arbejde
 - Ønsker udførelse af sikkerhedsrundring, bedre APV-proces, etablering af AMO, kompetenceudvikling, registrere nærved-ulykker, årshjul, tjekliste til sikkerhedsrundring og oplæringsplan m. sikkerhed i fokus
- Instruktion
 - Ønsker fokus på systematisk oplæring/instruktion af unge, elever, nye medarbejdere, brug af mentor, sidemandsoplæring, oplæringsplan
- Beredskab
 - Ønsker udarbejdet beredskabsplan, oversigtsdok med flugtveje/øjenskyll/brandslukker, gennemføre 1.hjælpskurser, faldseler

Status på proces omkring målsætning

På de gennemførte møder er fastsat 86 mål på i alt 15 virksomheder (snit 5,7)

Ud af de satte mål er følgende fundet ved opfølgning efter ca. 3 måneder

- **Grøn**: mål der er gennemført: 45
- **Gul**: Mål der er i proces: 25
- **Rød**: Mål der endnu ikke er startet aktiviteter omkring: 17

Hvordan er det med det der gylle? Seges.tv og søg på gylle

- <https://www.seges.tv/video/59824332/i-livsfare-efter-gyllegas-ulykke>

VIRKSOMHEDSLEDELSE

Martin var i livsfare efter gyllegasulykke

7. april 2020

Det, som skulle have været en almindelig arbejdsdag i sommeren 2019, udviklede sig dramatisk for...

VIRKSOMHEDSLEDELSE

Gyllegas slog tre mand ud

12. november 2020

Tre mand besvimed, da de arbejdede med gyllegas. Se hele historien om ulykken og...

VIRKSOMHEDSLEDELSE

Svineproducent: Derfor bruger vi gyllegas-alarmer

28. februar 2020

Mød Frida, som er afdelingsleder, på Haverslev Vestergaard. Hun fortæller, hvorfor de anvender...

Noget af det bedste i verden

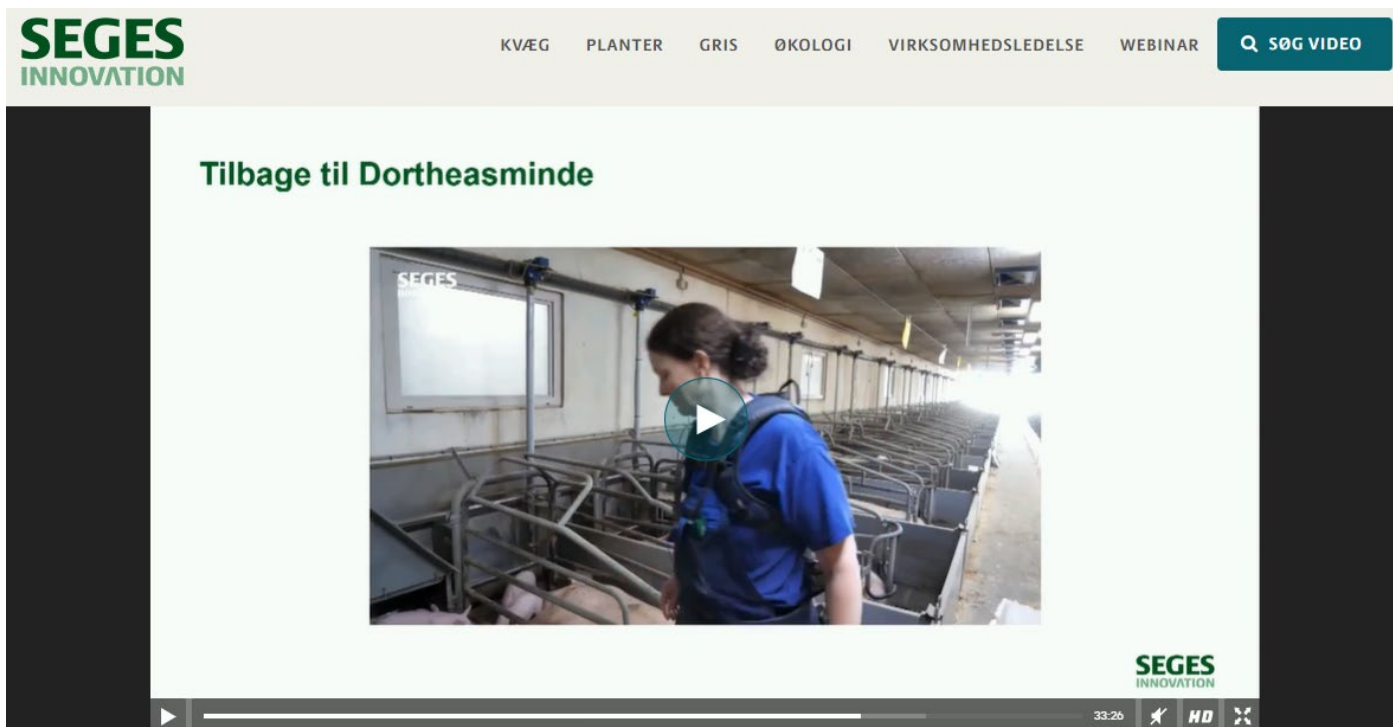
Nyeste gyllefilm

- <https://www.seges.tv/video/75288315/svovlbrinte-risiko-pa-jagt-efter>

- evakueringsplan

Webinar om forebyggelse af nedslidning, brug af tekniske hjælpemidler (katalog), ampuljen (vaskerobotter)

GRIS

Vi vil så gerne ha', I bliver lidt længere – på arbejdsmarkedet!

8. april 2022 arbejds miljø, exoskelet

Hvad er et exoskelet og hvad kan det bidrage med i de grønne erhverv?

Og nu er der efterhånden gode muligheder for at aflaste kroppen for alle, der arbejder i jordbruget, i stalde eller i frilands- og væksthushaverier. Se hvordan et exoskelet bruges og hør om erfaringerne fra Dortheasminde Avl og opformering, der har brugt exoskeletter i et halvt års tid, samt erfaringer fra Prima Færdighæk og Borndal I/S' malkekvægbesætning, hvor brugen af skelettet er blevet hverdag.

Related videos

KVÆG
Kløvergræsmarken som proteinfabrik
27. april 2021

KVÆG
Webinar: Sådan får du værdi af digital udbytnemåling og...
23. september 2021

SEGES
INNOVATION

L&F ny arbejdsmiljøstrategi 2023-2025

Det gode arbejdsliv

Forebyggelse af ulykker & nedslidning

- Børn og Unge
- Systematisk arbejdsmiljøarbejde
- Psykologisk tryghed (krænkelspolitik)
- Branding af det gode arbejdsmiljø

Maskinsikkerhed

- <https://www.seges.tv/video/76749593/sikkerhed-kamerateknologi-mod>

Sikkerhed: Kamerateknologi mod alvorlige...

5. august 2022

Torben Farum, svineproducent ved Sæby, har investeret i kamera-teknologi, som skal sikre, at der...

Arbejds miljøprisen

Glad når man kommer,
og glad når man går

I år fremhæves

- Orden og ryddelighed
- Personalehåndbog
- Brug af værnemidler/detektor
- Psykisk am – god trivsel
- Opbakning fra leder
- Ledelsesret (tør at bruge denne)
- Ergonomi & staldindretning
- Sikker kemihåndtering (lukket system)
- Gode velfærdsforanstaltning (personalerum og omklædning/ badeforhold)
- Vaskerobot

*”smilet skal være stort når man kommer og
helst endnu større efter endt arbejdsdag”*

ARBEJDSMILJØ- KONFERENCE

COMWELL, MIDDELFART

14. NOVEMBER 2022

Årets arbejdsmiljøkonference for virksomheder
og medarbejdere i de grønne erhverv

Branchearbejdsmiljøudvalget Jord til Bord

GLS-A

 Danske
Anlægsgartnere

Miljøministeriet
Naturstyrelsen

SEGES
INNOVATION

Gør dig stærkere

SEGES
INNOVATION